

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Qvales industriæ circa se ipsum seruandæ. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](#)

INDVSTRIA E P R O I I S
qui proximorum saluti dant
operam, præfertim in
missionibus .

Quales industriae circa seipsum obseruanda.
C A P V T P R I M V M.

Voniam candidi animi est vnde profeceris pro-
 fiteri , candidè profiteor quæ in hoc tractatu
 primò explicabuntur, quantum ad ipsam rerum
 substantiam, magna ex parte desumpta esse ,
 ex quodam manuscripto R. P. Polanci nostra
 Societatis viri sanè prudentissimi, multæq; ex-
 perientia , qui nostro Beato Patri Ignatio , & duobus ab illo
 Generalibus Jacobo Laynio, & Francisco Borgia fuit à Secre-
 tis , quinimò arbitror pleraque , vel omnia eum ex ipsomet
 Ignatio desumpsisse . Poterunt autem vñsi esse non solis Con-
 cionatoribus, sed alijs quoque omnibus, qui vel ex sua voca-
 tionis instituto , vel ex zelo charitatis proximis prodeſſe cu-
 piunt, cum omnibus dictum sit : Vnicuique mandauit Deus
 de proximo suo .

In primo igitur, eoq; præcipuo capite sunt industriae , quæ
 circa seipsum seruandæ sunt . Nam qui sibi nequam est, cui
 bonus erit ? Sicut enim Deus in rebus naturalibus effectus
 aliquos ad perfectionem non adducit , nisi per ipsas causas
 perfectas , ita planè in spiritualibus est intelligendum eum
 perfectum esse oportere , vel saltem perfectionis cupidum ,
 cuius ministerio ad aliorum salutē Deus vtatur, ijsq; ornatum
 virtutibus, quas alijs procurat . Scio me in prima parte multa
 de virtutibus dixisse, quæ personam Oratoris nostri , & quoad
 Deum, & quoad proximos informant, ea non repeto , sed quæ
 subijcentur, quia maximè utilia sunt, ideo prudentibus viris

*Desiderium
 sua perfe-
 ctionis.*

Primò igitur dico ab his, qui alios velint ad virtutes pro-
 mouere stiendam esse propriam perfectionem, vt semper eo
 spiritu ardeant, quo ad perfectionem vrgeantur . Hoc autem
 fiet

fet solidarum virtutum studio, sedula cura incumbendo: cum enim his, qui cum proximis occupantur minus suppetat otium & loci, ad diuinarum rerum contemplationem, quo abundant Anachoretæ, qui in Eremo sibi dumtaxat attendunt, æquum est, ut hanc contemplationis penuriam, solidarum virtutum actionibus compensent, ut hoc modo perfectionis status, & coalescat, & roboretur, nec deuotionis spiritus evanescat. Hac autem in re quantum proficiat ex quotidiani examinis accurato vnu intelligere quisque poterit, in quo, & reprehendere seipsum si minus progrederiatur; & in futurum tempus animos resumere poterit. Hic autem progressus ex hoc maxime apparebit, si in suarum passionum domandis insultibus præcipuo studio laboret.

Passiones autem, cum quibus, ijs maximè qui proximo iuando incumbunt pugna est ineunda, sunt huinsmodi. Primo, timor omnis fugandus, & abiiciendus: neque enim paupertas vel iniuria, mors ipsa denique ei timenda, qui & in illis patientiam, & in hac constantiam alijs est prædicaturus.

Secundò, in rebus aduersis quas ab alijs patitur, videat ne subzeli specie, odium aut amaritudo, contra sibi aduersantes irrepat, pro eis potius preces fundat, & omnem animi rancorem, bene de iis loquendo, deleat, contra eos tamen qui animarum salutem impediunt, strenue ad maiorem Dei gloriam, prudenterq; se gerat.

Tertiò, ne sit apud Deum pusillanimis, vbi se aut paruipendi, aut male tractari senserit, nec diffidat etiam si parum se prodesse videat, quin illud sibi habeat perlausum nunquam, se, dum Dei gloriam quærat, ab eo desertum iri.

Quartò, expugnandus est ille ternarius vitiorum, ambitio. Superet ambitionem, præsumptionem, cænodoxiā. nisi, præsumptionis, & cænodoxiæ, hæc etenim vitia occulte se ingerunt, & amica facie sub boni specie fallacijs blandiuntur. Nam primò per ambitionem honores, & dignitates sibi, professioniq; suæ repugnantes venatur. Secundò, si præsumptio ni locum dederit, quæ supra vires sunt aggreditur, alienis se immiscer, & plus æquo sibi tribuit. Tertiò, per vanam gloriam, quæ Dei gloria sunt, sibi fraudulenter usurpat: igitur contra pestem ambitionis, honores nec appetat, nec oblatos sumat, nisi ad auctoritatem docendi, animarumvè lucrum, adhibita sollicitè cautela conferre aliquid videretur; præsumptioni prudentiam opponat, ne ea attentet quæ ob difficultatem supra vires sint. Vanam gloriam cum Diuo Ber-

Contra animi sui passio-
nes pugnam
ineat.

Caveat à pu-
sillanimitate,

nardo propulset, vt dicat, nec propter te inccepi, nec propter te finiam.

Natura vitia expugnet. Quintò, videat ne in aliquod suæ naturæ proclive vitium incurrat, vt si natura facilis sit, ne in adulatioinem, aut approbationem earum rerum, quibus aduersari deberet labatur; si seuerus, aut asper, ne in morositatem, seu tetricitatem, contradicendo in omnibus quæ minus sibi placent: verum quomodo se gerere debeat discretio ipsa docebit.

Corpus edo. met. Sextò, concupiscentias corporis in cibis, & alijs corporis titillamentis deuitet, seq; in ijs abneget, quæ suggester appetitus; nam præterquam quod proximis est scandalo, proprium spiritum suffocant, & ad maiora peccata incitant. Tamen in corporis ægritudine valetudinem curet, ijsq; remedijs vtatur, quæ Deus ad eam conseruandam dederit, caueatq; ne impatientia, alijsve passionibus, quas solet ægritudo prodere, malè circumstantes ædificet, sed infirmitatem tamquam Dei donum hilari fronte suscipiat, & vita melius propositum sibi, alijs verò bonum exemplum proponat.

Mortificatio
nē amet mo-
deratam.

Septimò, mortificatio sui sicut est efficax instrumentum, vt aliquis non solum sibi, sed & proximis sit adiumento: ita obuijs vlnis est amplectenda. Caeuat tamen, ne se ieunijs, alijsq; externis corporis macerationibus ita debilitet, vt ad labores ministerij sui subeundos ineptus efficiatur: Nam excessus in his nulli conuenit, multò minus ijs, qui in Domini vinea excolenda laborant. Sicut autem huiusmodi castigations erunt assumenda ad maiorem sui spiritus profectum, ita temperanda erunt, vt diu in diuino seruitio illes tolerare, & continuare possit, prout & sancti Spiritus vñ&gio, & prudens vbiique feruanda discrecio dicitur interius.

Abnegatio voluntatis & intellectus. Octauò, abnegatio propria voluntatis omnino necessaria; reprimendiq; motus ex amore proprio enascentes, etiam erga res licitas, & interiorem hanc mentis compositionem totius exterioris hominis, constans compositio subsequatur: intellectus autem non modo in Ecclesiæ Catholicæ Fidei captiuandus, sed à dubijs etiam doctrinis abstractus, nec de ijs cum alijs agendum. Reuelationes item non magnificiendæ, sed nec alioquin contempnendæ, nec in rebus similibus confidendum, solent enim cum falsæ reprehenduntur, auctoritatem tollere, aut minuere, sed solida Doctrina

rum

rum sanctorum, & aliorum ab Ecclesia approbatorum doctrina sequenda est: quamvis aliquando ratione temporis, & Regionis, expediat dubia doctrinæ libros consulere, cum facultate tamen Superiorum, eo fine, ut eorum errores confutentur.

Nonò, nullam propriæ fragilitati det occasionem consuetudine aliqua, seu familiaritate, maximè cum foemina, qui buscum nisi palam, & paucis colloquatur: agetq; cum illis severè potius quam blandè: cumq; earum Confessiones excipit auersa facie sedeat, ne pateat asperitus. Quinimò vbi non ingens adeò fructus occurret, & esset alijs, qui ijs attenderet libenter ei meritum relinquatur, vacando interim rebus, & maioris momenti, & minoris periculi.

Decimò, discat nulla re offendì, aut scandalizari, imò ex omnibus fructum eruere, neminem facile condemnet, neque ex solis suspicionibus firium iudicium ferat, nec propter prudentiam, perdat simplicitatem, sed utramque conferuet: ad curationem tamen eius, qui remedij est capax non formando iudicium, sed ex sola coniectura procedi potest.

Vndecimò, omnino prudenter se gerat in medio nationis praua, atque peruersa quò pertingere poterit, si humili, & edomitis passionibus abnegatus fuerit: iuuabit etiam si ea quæ in dies vel ipse experietur, vel ab alijs didicerit quotidie in se reflectat, ut deinceps scipso circumspetior euadat.

Duodecimò, cæterum id postulat ordinata charitas, & suscepiti muneris ratio, vt nemo sui obliuiscatur, dum aliorum saluti datur opera. Ne igitur occupationibus distrahatur adeò, vt suo profectui spirituali non attendat: nam ut proximum adiuuet; ipse à Deo debet adiuuari, vt igitur habeat, quæ in alios possit effundere, ad Deum fontem bonorum omnium, quotidie statim horis recurrat, conscientiz examen non aspernetur. Multum etiam iuuabit quotidie sacrum facere, vel frequenter communicare si Sacerdos non erit.

Decimotertiò, quoties cum proximo agit ab ipsius extiore homine animum ad interiorem conuertat, externum illum velut saccum immunitijs plenum, hunc interiorem ut sanctissimæ Trinitatis imaginem considerans. Quod si

In familiaris
conuersatio-
ne cautus.

Non scanda-
lizetur in vi-
la re.

Z z 3 cum

eum peccato deformem viderit, charitatis affectu compatiatur. Item si eumdem Christi sanguine, & vita redemptum, tantæ redemptionis præmium contemnere fenserit, ex sancto zelo velut expostulet, quod in accepta iustitia non perseueret, denique id obseruet, vt cuiusq; animam tamquam Christi sanguine perfusam, omnesq; vt Christi membra, & Spiritus sancti templa interius contempletur: confert autem maximè trebra mentis in Deum elevatio, qua tum in eius gloriam, & beneplacitum omnia dirigantur, tum ad hoc ipsum, auxilium quam possit maximo desiderio, & fiducia postuletur, atque huiusmodi oratio rebus aliquius momenti semper quantum fieri potest, præmittenda est.

Ab omni vel minimo peccato proponat abstinentiam.

Decimoquarto, denique illud apud se firmissime statuat, ob nullum lucrum, quod expectet, vel alia quavis causa, peccatum ullum vel minimum veniale committere: sed omnia sincerè coram Deo, & hominibus curet perficere.

De his, quæ erga proximum agenda sunt.

Cap. I. I.

Si quis missus est aliquò, vt certum negotium peragat, ei seriò vacabit, si verò indifferenter missus est, quæ ad maiorem Dei gloriam, & animarum salutem expedire videbuntur, & per se, & per alios strenue procuret, paratus, omnes, & locorum, & temporum iniurias perpeti. Dum autem in his occupatur, si re aliqua incepta, alia fse obvulerit, quæ priorem non impedit, utraque amplectenda videtur; si verò alia maioris momenti offeratur, quæ priorem incepit, omnino, aut ex parte impedit, non videatur hæc maioris boni occasio prætermittenda, semper tamen præferenda est causa ob quam mittitur. Nec imprudenter plura, vel maiora assumenda, vt vnum ab alio impediatur, aut non possit utriusque vt pars est sufficere.

Non temere ijs rebus se non ingerat, ad quas nisi vocatum accedere non deceret, quamquam ubi diuini honoris augendi certa spes affulgeret, licitum, & sanctum est eiusmodi negotium per se, aut per alios, & querere, & obtinere: verbi gratia, prædicandi munus, si id legitimè assumatur, iungente scilicet Episcopo.

Iam

Non omissat
occasione
maioris fru-
tus quando
accidit.

Non temere
se ingerat in
negotia, sed
prudenter.